PRAKTICKÉ PŘÍPADY.

Podle § 193 c. ř. s. lze skončiti jednání před provedením všech připuštěných důkazů jen tehdy, když chybí provedení důkazu dožádaným soudem, nikoli tehdy, když má býti opatřen jiný průvod. Byl-li zrušen rozsudek prvního soudu a bylo-li mu nařízeno doplnění jednání a nové rozhodnutí, jsou novoty ve skutkovém přednesu — k nimž náleží také změny dřívějšího skutkového přednesu — přípustny jen v rámci důvodů, ze kterých byla věc k doplnění vrácena, ať se tak stalo z důvodu čísla 2. nebo čísla 3. § 496 c. ř. s.*)

Vrchní soud zrušil mezitimní rozsudek krajského soudu a vrátil věc k doplnění jednání a novému rozhodnutí. Nejvyšší soud nevyhověl rekursu do zrušovacího usnesení z těchto důvodů:

Jen mimochodem nutno předeslati, že zpráva ministerstva spravedlnosti, zaslaná procesnímu soudu na základě oficielní informace, opatřené podle čl. 39 úmluvy s královstvím Rumunským č. 171/1926 není pro soud závazná. S hlediska civilního soudního řádu jest pouhým průvodem, jejž třeba zhodnotiti po stránce skutkové i právní spolu s jinými důkazy provedenými o tom, jaké dodací lhůty platily v letech 1920 a 1921 v Rumunsku pro mezinárodní dopravu. Před zhodnocením zprávy ministerstva spravedlnosti měla býti stranám poskytnuta možnost, aby o ní jednaly, skončení ústního jednání dříve než zpráva došla soudu, nemělo v zákoně opory. Podle § 193 c. s. ř. lze skončiti sporné jednání před provedením připuštěných důkazů toliko tehdy, když chybí již jenom provedení důkazu dožádaným soudem. Důvodem této výjimky jest, že strany mají právo intervenovat při provádění důkazů dožádaným soudem, zví takto o jeho výsledku a mohou učiniti prohlášení a návrhy, jež učiní nutným, aby skončené ústní jednání bylo znova zahájeno. Toho v souzeném případě není. Ač si žalovaná strana nemohla do předčasného skončení ústního jednání stěžovat, poněvadž je nevytkla podle § 196 c. s. ř., bylo na procesním soudu, aby vzhledem k obsahu zprávy, jenž není nepochybný, a k jejímu rozporu s ostatními provedenými důkazy zahájil podle § 194 c. s. ř. skončené jednání z úřadu znova. Že se to nestalo, jest vadou, která zabránila zevrubnému probrání a důkladnému posouzení sporné otázky a byla by sama důvodem ke zrušení rozhodnutí procesního soudu podle § 496 č. 2 c. s. ř., kdyby řízení netrpělo

*) Srov. také rozhodnutí Právník 1930, str. 199.

ještě další vadou, již odvolací soud správně poznal a posoudil.

Nejvyšší soud souhlasí se soudem odvolacím, že procesní soud neměl vůbec přihlížeti k novému přednesu žalobcovu, že pro mezinárodní dopravu v Rumunsku v letech 1920 a 1921 platily dodací lhůty, stanovené vyhláškou ze dne 26. dubna 1915, a k nabídnutým o tom důkazům. Tvrzení stěžovatelovo, že nejde o novou skutečnost, nýbrž jenom o upozornění, spadající do rámce dřívějšího přednesu, že se při hodnocení zprávy rumunského železničního ředitelství přihodilo stranám, znalci i soudu nedopatření, poněvadž tato zpráva se nevztahuje na dopravu mezinárodní, a že toto upozornění činilo sice nutným nové právní posouzení sporné otázky, ale neměnilo nic na skutkovém základu sporu, jest v rozporu se spisy. Mezi stranami bylo sporné, zda platila v Rumunsku pro spornou zásilku dodací lhůta. Byly o tom provedeny důkazy zprávou rumunského železničního ředitelství, zprávou rumunské obchodní a průmyslové komory a znalcem. Znalec prohlásil při ústním líčení, že podle jeho názoru dodací lhůta pro ztracený vagon v Rumunsku neplatila, že to však pro krátkost času nemůže bezpečně vyšetřiti. Po znalcově posudku prohlásily strany, že je mezi nimi nesporné, že v době od podání žaloby až do března 1921 byly v Rumunsku dodací lhůty zrušeny a neexistovaly. Toto prohlášení stalo se skutkovým základem sporu. Zásada materielní pravdy, na niž se stěžovatel odvolává, jest v civil. soud. řádě obmezena zásadou projednací, soud může pravdivost neb nepravdivost jednotlivých tvrzení vyšetřovat jenom v mezích procesních předpisů, podle § 266 c. ř. s. nutno skutečnosti, které obě strany souhlasně potvrzují, pokládati za pravdivé a položiti za základ soudnímu rozhodnutí. Musily tedy první i odvolací soud při svém rozhodnutí vycházeti z předpokladu, že až do března 1921 neplatila pro spornou zásilku dodací lhůta. Z téhož předpokladu musil vycházeti a vycházel i nejvyšší soud ve zrušovacím usnesení a dospěl na jeho základě k právnímu závěru, že jednoroční lhůta k reklamování ztráty sporné zásilky u železnice uplynula teprve v březnu 1922. Jako byl tento právní názor pro nižší soudy podle § 511 c. ř. s. závazný, tak byl jeho skutkový základ již nezměnitelný. Novoty ve skutkovém přednesu, k nimž náleží také změny dřívějších skutkových udání, jsou v jednání po vrácení rozepře procesnímu soudu podle §§ 496 nebo 503 č. 2 a 510 c. ř. s. přípustny jenom v rámci důvodů, ze kterých rozepře byla vrácena. (Srovnej rozhodnutí č. 1436, 4195, 5024, 5868, 8468 sb. n. s.)

Procesní soud neprojednává spor znova, nýbrž doplňuje řízení. Předmět doplňujícího jednání jest určen směrnicemi, vy-

danými vyšším soudem pro nové jednání a označenými buď jednotlivě a určitě, neb obecně vyslovením nového právního názoru. Nové skutkové okolnosti mohou býti předneseny, nové důkazy nabídnuty a nové námitky uplatněny jenom pokud se vztahují na předmět nového jednání. To plyne z povahy věci samé, neboť rozepře nevrací se prvnímu soudu, aby ji projednával znova, nýbrž, aby vadné části řízení napravil a neúplné řízení doplnil. Plyne to ze zásady obsažené v §§ 179, 482 a 530 č. 7 c. ř. s., že strany mohou svým přednesem změniti skutkový základ sporu jenom do skončení ústního jednání před soudem první stolice. Pokud ustanovení §§ 496, 503 č. 2 a 510 c. ř. s. obsahují výjimku z této zásady, musí býti vykládány způsobem obmezujícím. Druhý odstavec § 496 c. ř. s. ustanovuje pro případ zrušení rozsudku prvního soudu podle č. 2 téhož předpisu výslovně, že nové jednání se má obmeziti na ony části řízení a rozsudku, které jsou postiženy vytknutou vadou. Vyloučeny jsou tedy jakékoliv novoty, které se vztahují na ostatní části řízení a zrušeného rozsudku. Totéž platí i pro případ zrušení podle § 496 č. 3 c. ř. s., třebas to nebylo v zákoně výslovně řečeno. Nové řízení musí se tu obmeziti na projednání oněch skutečností, které podle zrušujícího usnesení vyššího soudu jsou pro rozhodnutí sporu důležité, ale nebyly dosud vzaty na přetřes. Doslov původního vládního návrhu (§ 516, Materialien I, str. 170) nepřipouštěl rozeznávati mezi případy č. 2 a 3 § 496 c. ř. s. v této příčině, podle zprávy stálého výboru (Materialien I, str. 799) nebyla nynějším stylisováním § 496 c. ř. s. zamýšlena v tomto směru žádná změna. Také v případě zrušení podle č. 2 mohou býti uplatněny v novém řízení novoty, spadají-li do rámce zrušovacího usnesení, mimo tento rámec nemohou býti uplatněny ani v případě zrušení podle č. 3. — Přednesy stran a skutková zjištění soudu, které zůstaly nedotknuty opravnými prostředky a rozhodnutími vyšších soudů, musí zůstati základem i nového rozhodnutí. Usnesením nejvyššího soudu byl spor vrácen procesnímu soudu, aby zjistil, zda žalobce sprostil žalovanou firmu při návštěvě v lednu 1922 reklamační povinnosti, poněvadž dosavadní zjištění v té příčině bylo uznáno za nedostatečné (§ 496 č. 2 c. ř. s.), dále aby zjistil, zda žalobce nesprostil žalovanou firmu této povinnosti později, poněvadž tato otázka nebyla dosud vzata na přetřes (§ 496 č. 3 c. ř. s.). Hranice, jež byly takto položeny novému jednání před prvým soudem, nepřipouštěly jednati znova o otázkách, zda a jaká dodací lhůta platila pro spornou otázku a kdy končila reklamační lhůta. Obě tyto otázky byly rozřešeny s konečnou platností již rozhodnu-

tím nejvyššího soudu. Rekurs žalobcův do zrušovacího usnesení rekursního soudu není opodstatněn a musil býti zamítnut.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 30. ledna 1930 č. j. R I 1017/29-1. Václav Cícha.

Výroční zpráva

o činnosti Právnické jednoty za rok 1929, podaná na valné hromadě Právnické jednoty v Praze, konané dne 22. května 1930.

Valnou hromadu zahájil první náměstek starostův, sekční šéf Antonín Hartmann, který omluvil nepřítomnost páně starostovu účastí na mezinárodní konferenci směnečně-právní v Ženevě. Potom vzpomněl předsedající ztrát, jež utrpěla Jednota úmrtím svých členů pp. Jakuba Soušk a, vedoucího odborového přednosty v ministerstvu sociání péče v. v. v Praze, zakládajícího člena Právnické jednoty; Dr. Františka Müllera, sekčního šéfa v ministerstvu obchodu v Praze; Dr. Josefa Mužíka, advokáta v Praze; Dr. Adolfa Klatovského, ředitele advokátní kanceláře na Král. Vinohradech; Dr. Otakara Pavlanského, emer. magistrátního vrch. rady v Praze; dr. Bohuslava Franty, emer. zemského odbor. přednosty na Smíchově; Františka Cyrila Vlka, magistrátního vrchního rady v Praze; Jakuba Vybírala, rady vrchního soudu na Smíchově; Dr. Alexandra Vaníčka, advokáta v Holicích; Jaroslava Čecha, vrchního rektorátního rady Karlovy university v Praze;. Dr. Aloise Cermana, vrchního soudního rady na Smíchově; Dr. Františka Steinera, advokáta na Smíchově; Dr. Viléma Hrádka, vrchního soudního rady v Bratislavě a Josefa Butty, vrchního soudního rady v. v., na Smíchově.

Přítomní vyslechli tento projev stojíce.

Po tomto projevu předsedajícího, přednesl II. jednatel doc. Dr. Bohumil Kučera nejdříve zprávu jednatelskou:

Činnost Právnické jednoty v minulém správním období pohybovala se v dosavadních jejích programových liniích. Právnická jednota zúčastnila se všech akcí, jež se týkaly rozvoje a rozkvětu československé právní vědy, a v mezích daných sil i prostředků snažila se přispěti svou hřivnou k řešení nejaktuálnějších problémů, pokud interesují po stránce právní československý stát.